

Svensk socialservice, enheten för barn- och familjearbete
Klaari
Klaariplanerare Maria Normann

25.1 2010

Rusmedelsförebyggande för barn och unga VERKSAMHETSPLAN FÖR DEN SVENSKSPRÅKIGA KLAARIVERKSAMHETEN ÅR 2010

Klaaris verksamhetsidé

Klaaris verksamhetsidé är att minska ungas rusmedelsbruk och därmed förknippade skador genom samarbete med unga, familjer, myndigheter och andra aktörer. Särskilt betonas och uppmuntras vuxnas ansvar och mod att ingripa.

Helsingfors stadsstyrelse har gett Klaaris arbetstagare en mellansektorell uppgift att utveckla rusmedelsförebyggande arbete och effektivera nätverk som berör barn och unga.

Klaari har en arbetstagare, en svenskspråkig planerare som ansvarar för det svenskspråkiga rusmedelsförebyggande arbetet för barn och unga. Den svenskspråkiga Klaariplaneraren är placerad vid Enheten för barn- och familjearbete vid Svensk socialservice.

Verksamhetens tyngdpunktsområden

Definitionen av rusmedelsförebyggande arbete är vid och det finns många arbetssätt i förverkligandet. För att begränsa verksamheten bestäms verksamhetsperiodvisa tyngdpunktsområden. På detta sätt kan arbeten fokuseras och utföras med bättre kvalitet.

Klaaris styrgrupp bestämde på sitt möte 30.10 2008 att tyngdpunktsområdena för Klaaris verksamhet 2009-2010 är

- 1. Att stöda barns och ungas rusfrihet**
- 2. Att stöda föräldraskap**

Klaariarbetet fokuseras dessutom genom granskning av risk- och skyddande faktorer för barn och unga. Insatser, metoder och resurser som används är sådana som enligt forskning och erfarenhet påverkar dessa.

Trots att det svenska Klaariarbetet följer styrgruppens tyngdpunktsområden formas verksamheten i praktiken av de behov som kommer från arbetsfältet.
Den svenskspråkiga verksamhetens tyngdpunktsområden 2010 är:

- 1. Att utarbeta en modell för skolans rusmedelsförebyggande plan**
Målsättningen är att erbjuda alla skolstadier en rusmedelsförebyggande plan som kan användas som verktyg i ett målinriktat och långsiktigt rusmedelsförebyggande.
 - Erbjudna skolorna handledning och stöd i att tillämpa planen just på sin skola.
 - Tillhandahålla information om svenskspråkig rusmedelsförebyggande verksamhet, metoder m.m.
- 2. Att utarbeta en modell för skolans åtgärdsplan vid oro för rusmedel.**
 - Målsättningen är att erbjuda alla skolstadier ett verktyg för hur man ska agera då rusmedel blir en anledning till oro på skolan.
- 3. Att hjälpa skolorna använda sig av Hälsa i Skolan-enkätens resultat som redovisas i september 2010.**
 - Hälsa i Skolan enkäten innehåller värdefull information om skolelevs hälsa och levnadsvanor.
 - Denna information ligger till grund för ett kunskapsbaserat och målorienterat förebyggande på enskilda skolor.
- 4. Koordinera genomförandet av tre Mod-konsultationer**
 - Mod-konsultationerna är ett samarbete mellan barnskyddet och polisen och koordineras av Klaari.
 - Under år 2010 är de tre skolorna i Sabir-projektet pilotskolor, dvs. Nordsjö lågstadieskola, Minervaskolan och Lönkans högstadieskola
- 5. Aktivt informera om och inkorporera svenska lokala aktörer i Klaaris lokala nätverk.**
 - Klaariplaneraren befrämjar kontakt mellan olika svenskspråkiga aktörer och Klaaris finskspråkiga lokala verksamhet och arbetsgrupper.

Övrig planerad verksamhet år 2010

Trots att Klaari har tyngdpunktsområden, berör verksamheten och det dagliga arbetet (informationskoordination, handledning mm) olika målgrupper.

Barn och unga är målgruppen för Klaariplanerarens verksamhet men det viktigaste arbetet för målgruppen görs via de vuxna som målgruppen möter i sitt vardagliga liv. Målsättningen är att påverka målgruppen genom insatser för föräldraskap och utvecklingen av förebyggande insatser, modeller och program.

Insatser som planerats för 2010 är:

- Handledning i att jobba målorienterat med barn och föräldrar som har missbruk i familjen. Drogterapeut Benny Uhlenius workshopar för professionella som jobbar med barn, unga och föräldrar 13.4 och 19.4 2010.
- Arbetet för föräldrar sker genom föräldraföreningar, Svenska Familjecentret och tredje sektorns förebyggande verksamhet. Klaariplanerarens uppgift är att uppmuntra till att beakta rusmedelsförebyggande och hälsobefrämjande i aktörernas arbete och konsultera med kunskap och material, samt nätverkskontakter.

Marknadsföring, kommunikation, information

Ett viktigt sätt att höja medvetandet om rusmedelsförebyggande är genom information. Förutom hemsidan informerar Klaariplaneraren på följande sätt:

- Myndigheter, föreningar och andra aktörer i Helsingfors informeras om Klaaris verksamhet regelbundet genom infobrev.
- Nätverksarbete, möten etc. är forum för informationsspridning och inhämtning av ny information
- Klaariplaneraren kan informera även genom olika föreningars medlemstidningar, genom annonser, insändare, intervjuer i andra tidningar.

Material

År 2010 skall följande material produceras:

- Tips till föräldrar om att diskutera alkohol
- Tips till föräldrar om att diskutera tobak (produceras av Klaari, översätts och trycks på uppdrag av den svenska Klaariplaneraren).

Översättning

Översättningen av producerat material är en utmaning för det svenska Klaariarbetet. Socialverkets egen översättare har dels inte tid att översätta Klaaris material, dels är kvaliteten av översättningen inte av tillräckligt god kvalitet.

Klaariplaneraren översätter inte texter till broschyrer, hemsidan m.m.

Däremot övervakar Klaariplaneraren översatt materials kvalitet för att säkerställa att material av dålig kvalitet eller osäkert innehåll inte sprids genom Klaariplaneraren.

Materialanskaffning och planerarens utbildning

Utmaningen för det rusmedelsförebyggande arbetet på svenska är bristen på material som broschyrer, infoblad, guider, programbeskrivningar etc. på svenska. Därmed är det viktigt att anskaffa eller ta fram relevant material och information som Klaariplanerare kan tillhandahålla alla målgrupper. Genom att tillhandahålla och utvärdera nordiskt material kan denna del av verksamheten utveckla och stöda rusmedelsförebyggandet inte bara på svenska utan i hela staden.

En del av planerarens arbete är att vara uppdaterad i frågor som inte bara berör rusmedelsförebyggande utan även därmed kopplade saker som till exempel barnskydd, hälsa, trygghet och välmående. Därmed hör kontinuerlig utbildning och materialanskaffning till Klaariplanerarens arbete.

Verksamhetsbidrag

Genom verksamhetsbidraget som olika aktörer kan söka från Klaariplaneraren kan lokala eller mer övergripande evenemang, program, skolbesök och föreläsningar genomföras. Särskilt då Klaariplaneraren inte har möjlighet att göra arbete på gräsrotsnivå är verksamhetsbidraget av stor betydelse.

- Under året ska uppdaterad information om verksamhetsbidraget och hur man ansöker om det läggas ut på hemsidan och meddelas i samarbetsnätverken.

Samarbete utanför kommungränserna

Klaariplaneraren deltar i samarbets- och nätverksmöten med Helsingfors kranskommuner, i länets nätverksmöten och har kontakt till drogförebyggande gruppen på Åland.

Sveriges Sida stödde åren 2006-2009 nätverkandet mellan de förebyggande centren i Helsingfors (Klaari), Riga (Rigas atkaribas profilakse sentr) och Stockholm stad (Preventionscentrum Stockholm). Klaariplaneraren har aktivt deltagit i nätverkets verksamhet 2006-2008. Sidans finansiering har tagit slut men nätverket finns kvar och ett seminarium för utbyte av aktuell information och förebyggande metoder planeras till 2010.

Klaariplaneraren har även kontakter till Rusmiddelsetaten i Oslo kommun.

Det svenska Klaari-arbetet i Helsingfors – särdrag

Verksamhetsplanen för den svenskspråkiga verksamheten år 2010 följer i stort sett de linjer som dragits upp inom Klaaris verksamhet. Det svenska arbetet har dock några särdrag.

- **Resursbrist**
De ekonomiska förutsättningar den svenskspråkiga verksamheten har och den begränsade personalresursen innebär att det svenska arbetet har påtagligt sämre förutsättningar att till sin kvalitet och omfattning motsvara det finskspråkiga arbetet. Detta syns i till exempel i materialproduktion, utbildningar och verksamhetsbidrag.
- **Bristen på aktörer på fältet**
Tredje sektorn är en viktig samarbetspartner särskilt i det praktiska rusmedelsförebyggande arbetet. I Helsingfors erbjuder tre föreningar svenskspråkig service till barn, föräldrar och unga, främst genom skolbaserade arbetsmetoder – Livet är bästa drogen r.f., Ung i fokus r.f., och Kloulutus Elämään säätio.

En del föreningar producerar emellertid skriftligt material på svenska.

- **Arbetet är inte lokalt**
Med en personalresurs är det omöjligt att arbeta lokalt på samma sätt som den finskspråkiga verksamheten gör genom sina sju områdeskoordinatorer. Planerarens arbetsområde är hela Helsingfors.